

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Ernst Holm*
Härad: *Luggude* Adress: *Hultabogab. 20, Höganäs*
Socken: *Höganäs* Berättat av: *Densamme*
Uppteckningsår: *1943.* Född år *1870* i *Höganäs*

*Minnen från Höganäs. Berättelse om
den frivilliga musikören allt från 1870: t.
till nu.*

ACC. NR **M. 9023** : 1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

På Eder uppmaning, om att skriva något av mina minnen från det gamla Höganäs, vill jag tillmäta Eder önskan, med det som jag ihågkommer allt ifrån min barndom, och vad jag av min alldeles brist berättas. Hon var född Lindblad år 1847 o gift med en av Husikhärens medlemmar Karl Holm född 1848 och tillhörde kåren ett 10 tal år - men dog som helt ung, mina första intryck av denna kår var när min Fader begravs, jag kan än i dag höra de klagande toner av Beckhovens sorgmarsch, jag var då 8 år och de toner väckte till liv den stannande ton i kärlek för musik för kommande dagar och år, som blev avgörande för att jag som helt ung började att intressera mig för musik, alltså började jag vid 12 års ålder att börja som elev, och fick mig tilldelat av Ess Kornet, och senare fick jag båda mina bröder med Johan Holm född 1875 o Karl Holm född 1879 och de liksom jag arbetade med liv och lust i många år i glädje för Husikhärens framtid, tillhörde den i 45 år.

Med denna inledning, som skall vara ett minnes album för
jag om ursäkt, om det i några punkter skulle klicka.
På 1860 talet fanns en styresman i Höganäs Häftskallmäst.
Kor & Sjökrona, enligt minneshäft o. Marknads berättelse för
mig, även denna Marknads E. F. diendblad har tillvärt näm-
da här i 45 år och även han var född i Höganäs 1853.
Oftan nämnda styresman Sjökrona, var en man med stor
sänke att vilja göra sitt allra bästa för att fritiden
skulle bli något av glädje - och en viss lyftning,
i kulturellt öseende, det första som kunde hjälpa sin-
nena var musik vilket han även själv älskade, och
så fann han en del bland sina underlydande, som varmt
intresserade sig för detsamma. Följande personer anrek-
nade sig, och första offentliga uppträdandet var år 1871
när exelens Eric Ruths - statyn avfickes. Personerna var
Bengt Engström f. 1838, Gregor Axel Bengtsson f. 1844.
Jens Petter Blom f. 1845, Hilmar Bären med i kort ordval
år 1875, var Palis. Nils Ahlström f. 1845. M. Jansson f. 1840

A. Engström f. 1844 (rest till Amerika: Magnus Ahlström f. 1835
 (rest till Amerika Worcester). Joh. Hagren f. 1838. Lars P. Svensson f. 1837.
 Olof Ekberg f. 1847 (med. li. Läkare i Lund). Petter Bengtsson
 f. 1820. Och så fästkröer, som instruktör f. i Teöpenhamn
 1805, och musiksergant vid Sk: Dragonerna till Hög: 1853.
 och nu kan stadskrören blika tillbaka på de 90 åren.
 De fästa instrument som inköptes för des räkning hade
 en säregen betydelse, de hade varit med i krigiska för-
 vicklingar och varit med där stiden stod hetast, och lura
 spår av gämskolor, vilket detta även kan till säga.
 Så var gundam-lagd för Högenäs Musikskans traditioner,
 men det var inte nog, där skulle mera till, och så kom
 det glädjande budskapet från samma styresman, de
 skulle ha någon plats, där de orödda kunde gläd-
 sig på sin flit, så blev Frövaris parken anlagd, där
 arbetarna kunde njuta sitt flitupslöv efter dagens an-
 strängning samt njuta av medhaft kaffe med dopp efter
 den tidens välkost fest den inför var stor som i våra dagar.

Och gick de upp på Fivari banken att få en blick över den
gata. Parken kunde de läsa Gjökeröns namn som var
anlagt i gräsmattorna, därifrån må detta inte förglömmas
utan bevaras till eftervärlden, och jag vill knappast ett
nu sedan Höganäs Stad förvärvat denna Park med
Stads huset, vi ändå må göra en hyll till för den
na framman. Hjertesman, villkar ~~detta~~ idella tankar
haft så stor betydelse för Höganäs utveckling.

Allra ären gingo och Frören utvecklade sig i en god anda
åttare orgingo och nya kom till, och flura av dem reste
till det stora landet i väster, men de togo med sig
en del av musikbären spår, och när musikbären fylldes
sina 75 år 1928 kom en hällning från Worcester i U.S.A.
till moderbären i Höganäs, de som utvandrat till
America, hade bildat en Höganäs musikbär där
och det var våra söner som ville bevara, minnet av
den vackra tradition de tagit med sig, så man kan
godt säga, att det var en mycket vacker tanke.

vid 1870 var kårens medlemmar. L. F. Lindblad f. 1852. M. Koch
f. 1848. G. P. Olsson f. 1852. Axel Bergman. N. August Ekström f. 1853.
Kåga: Jönsson 1849. G. Andersson f. 1852. Christian Roslund f. 1857.
Robert Ahlberg f. 1860. August Ekström f. 1864. ~~År 1879~~ + A. Roslund.
Karl Thom f. 1848. Jöns Svensson f. 1848. M. Masarino f. 1849.
År 1879 den 25 September kom en ny ledare till Kåren
Fanjte M. Pärsson från Hålsingborg (via Skönha Thorsarna).
Och under hans ledning kom Kåren fram, och i godtan-
kender, det fanns icke något av förtligheter som kunde
avläpa med mindre än att kåren skulle vara med
att medverka. År 1884 var det Kungälvsk i Höganäs
männliga. Hans Mj: Oscar den II, och kåren bläste så bra
att Konungen gick ned och hälsade på guttarna och vid
detta tillfälle fick kåren en durs för god prestation
en summa av 200 kr. vilken summa sedermera icke
anhärdades, förän det kom en ny styresman till Höganäs
i slutet på 1889 kom som styresman Kapten
Åke Stenderfeldt och under hans regim blev sekren
+ f. 1852.

6/

ACC. N:R. M.9023 :6.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

stor framgång för Kåren med vilken bärlek han tog den
 under sin omvårdnad, det första förslaget han framförde till
 den var, tilldandets av en pensionskassa, han trodde att det
 skulle vara en god sammanhållning, och då skulle Kåren
 erhålla den summa av 200 kr, som Kung Oscar II
 skänkt Kåren 1882 med ränta under den tid. Bolaget för-
 valdtat den summa plus ränta, detta förslag blev enhälligt an-
 tagit, och Kårens grundfond var då 730 kr som skulle
 inbetalas på bolaget, och Kåren fick samma ränta, som
 bolaget erhölet på sinna räntas, och skulle Kåren när den
 upphörde med betaltning erlägga 20% av inflytande medel
 och när Kåren övertog sig så pass stor, skulle av dess ränta
 utbetalas 15 kr årligen efter 30 års tjänstgöring. Och förslaget
 var mycket välkommet, Kapten Stådenfeldt spara ike
 att framhålla Kåren vid alla tillfällen, och Kåren arbetade
 med liv o lust, i den tiden var Höganäs ofta besökt av
 många besökare från när o fjärran, och vid sådana till-
 fällen passade han alltid på att få en slant till Kårens

passa, och det blev många utkliga tillfällen, med gästa o glada
minnen. Och Träseer såldes inte, från äldre tiden fick Träsen
mottaga Punschglas med inskriften av Höganäs Sång o musiksällskap
vilka bevaras av Hög: Bolaget, under min tid besökte Hög:
av en av Bolagets agenter i Tyskland. Dr. Hanning, och fann så
stor fästjörning i Träsens prestationer, att han kände oss i. sty.
Kerabok Trumpeke, med affäjäande Dubar att bäras i detta, de var
kroderade med Guldfransar och sydda av Dr. Hanning's Fitt, med
Höganäs initialer H. S. B. det var Höganäs Bolagets initialer, och
under många år markerade jag den en - och en Läder den 2. av.
Så nog var det en stor glädje för oss att se detta hederstornis
men så var vi också mycket antitade i den tiden, vi var
sunkom över allt där fästligheter var på färd, även utom-
landets gränser var vi antitade, i Köpenhamn var vi och
bedste på Grundtvigs-fäst mer än en gång, och alltid kunde
vi glädjas över goda frumsteg, Landtbrukets mätte både här
hemmas och på skilda platser i Skåne, och det inte bra
om inte Höganäs Skurikar medverkade till fästern.

Under åren 1889 - 1918 under Kapten Norderfeldts led var en stor tid för Höganäs Musikklubb, med den vakramme Direkt. och den mycket andlyckte ledaren Fante: Pärsson, under vilken tid jag tjänstgjort i 45 år, varje år när Bolaget hade sin årsstämma vilket alltid inföll i höj månaden skulle musikklubben uppföra musik vid middagen, och då var det ju alltid tillfälle att få träffa på Bolagets styrelse, bland dem var Landshövding Tonérhjelm som alltid hade i vänligt ord till bären bland annat frågade han om vi hade ynglat sedan han sist talade vid oss - och när så inte skett - tyckte han vi skulle taga våra egna barn in i baren så vi kunde hålla den i så stor numerär som möjligt, och detta blev också följden inom vår familj räknades. Rika mindre än 11 barn och det var ett godt tillstånd.

Under åren 1895 - till 1926 var bärans medlemmar följande
 Ernst Holm f. 1870. J. P. Söder 1862. Tage Svensson f. 1874. Jan. Holm f. 1875
 Karl Holm f. 1879. Albert Jönsson f. 1882. Sigfr. Persengren 1875. Heron -
 Olsson f. 1877. H. P. Bengtsson f. 1882. H. Perslund f. 1870. A. A. Johans-
 son f. 1876. Hugo Karlsson f. 1885. Ernst Jönsson f. 1888
 Karl. Karlsson f. 1868.

Hj. L. Noren f. 1881. Ture Holm 1898. Gust. Nilsson 1892. Otto Persson f. 1893. Hugo Holm f. 1899. Karl Tengstrom f. 1902. J. Holm f. 1904. Gosta Holm f. 1904. Eke Holm f. 1900. Ernst Holm f. 1902. Karl O. Holm f. 1914. Fester Holm. och Junior Ture Holm. resten till Amerika. Johan Nilsson f. 1879. Oscar Andersson f. 1879. David Kock f. 1878. Joel Kock f. 1880. Gustaf Lindblad f. 1880. Wilhelm Lindblad f. 1882. Georg Larsson f. 1882. Frits Olafsson. Alk. Olafsson. Frits Roslund. Axel Roslund. samt Arnold Lindblad, sa nag har musikens traditioner. Jagts ior till det stora landet i vaster. till Nantons Fets i Skastu i U.S. et. Men även under var duglige ledare fanns icke några svårare saker. Nat man spilla var. Svar ikländ. men kärleken för båren, Nat svårigheter ikländ, ordna det sig alltid. Det var fridlyft. Konserter. varje år och samman från den 1 Maj till den 1 Oktober, varje Onsdag och då spelades med liv & lust på Torget framför. Deriktois hata den. det ^{var} var en glädje att se när Deriktois familjen blanda sig med arbetare & tjänstemän avlyssnade de fridlyft. Konserter som då erbjöds, det utfördes utan

bekänning men så hade också Hären fri ledare o musikaler
 och det följde i all glädje att kunna sprida de välgjörande
 melodier ut över vår Håra byggd, på den tiden var det inte
 fäst, utan sköna Opern av Håstens verk som spelades.
 Låge ettidsrommarsaften. Vel. 4. e. m. ställde Hären upp i Tivoli
 Parken o höll konsert i 3 timmar, och då samlades alla i
 Parken från när o fjärr att fira sommarens glada fäst, med
 dans kring elgästängan. Kl. 6 blände Hären marsch, och marsch-
 till mastängan, som var rest långt ned i Parken, och där
 skulle dansen börja, första nummen bländes upp, o alla Her-
 skaperna skulle öppna dansen, och efter första omgången tog
 lyspelsmännen fatt. Det var Karl Alberg. Nils Almqvist
 Karl Bogren, Axel Söderberg. Gust Olson. Jost o W. Löf. Flöjt.
 och dansen pågick till Tolen stod flöjt på himmelens
 får att renare fäställa på midsommar-dagen, och allt detta
 nöje bekostades av bolaget till glädje för alla inom
 Håganäs det var som en enda stor familj, där kunde
 glädja sig åt sommarens härliga tid ett varkert minne.

11.)

ACC. N:R M. 9023 : 11.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Så kom Jul med alla goda önskningar, och Jul afton kl. 9. em
 var kåren uppställd framför Derikters bestaden att i honor
 framföra sin Jul. Hälsning, när Adams Jul sång för-
 bringat bjöds det in hos Derikt på kaffe. o. stora cigarrer och
 många vackra ord till Julens hälsning framfördes. så
 blev det i öfver, till Överingenjören, och sedan till Torget åstad-
 och sist till Banks ing. och så blev kl. 7 på kvällen, efter en
 glad Julhälsning, en i sanning vacker tradition. på Jul-
 dagsmorgon var det till att börja blåsa i Julottan kl. 6.
 det var med stor glädje när tonarna av Ps. 55 sjöngs. För-
 hälsad sköna morgonstund är oss beöad worden. —
 och så har det fortgått i många år till glädje för oss alla, det
 vad man kallar den gamla goda tiden, men tiden för-
 ändras och vi med dem, men trots svårigheter märks ännu
 lag bargas men icke minst på musikens område. I början
 på 1900 talet var vi på med: som insåg att vi inte
 kunde hålla på med bara Thors musik, utan vi satte
 igång med sköna musik också, så kom jag och tre andra

19.

ACC. NR M. 9023 : 12.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

det var min bröder Joh. Thelma S. Rosengren o. Thelma Olafsson att
bilda en sträckkvartett vi tog lektioner i violinspel, och det
dröjde inte länge för än vi även på detta område lyka-
de i vårt arbete, och all vår fritid ägnade vi åt detta vårt
arbete, Olafsson och jag satte hemma hos mig o. skes-må-
som vi med lätthet kunde utföra, och så gick tiden, och
när Derikt ständigt fick reda på vårt förhållande
hade vi en den sympati, o. ekonomiska stöd även på
dessa område, och det dröjde inte många år för vi hade
en präklig sträng Arbete på 10 man, och blev mycket
framgångsrika samt mycket efterfrågade, vi hade den stora äran
att få spela för Kungliga gäster, det var en fin supé på
Klutta Gustavorp med så fina riktiga främlingar som Kungliga
Högheter Konungens Gustaf Adolf med Prinsessa, o. Prins Wilhelms
med Prinsessan, och blev även bakt vid samma lydnings, och under
anförande av vår arvåttne ledare, skändade vi de vackraste
lufar för god musik, och många var de tillfällen, då vi
fick uppmärksamma, och alltid gick det bra för oss, så nog

spanade det oss att arbeta, på fabriken om dagarna, och om
kvällarna var eveningar så nog var det roligt i den tiden.
På Kapt. Standerfeldts förslag blev den s. k. Föreningen om-
byggd, och så var det glädje bland oss musikanter, då hade
vi fått ett riktigt lifspå för Konserter, så kallade Folk-
konserter, och det arbetades oerhålligt för att prestera det
bäst möjliga, sålften av Programmen för Thäng & den andra för
Thorn, och det var alltid fullt hus, & applåder sparas det inte,
men så var det också ett lidligt måje för en 35 öre entree
men en sådan konsert inbringa oss den nästa summan av
200 kr, också kom Teater till Thäng: och även där ledde vi
ihågkomma att utlära mellanaktens musik, och det gjordes
vi för var en för tilljet, det var härliga dagar att få vara
med om, samundrigt lärde vi av dessa föreställningar
en god kulturell upplysning, vilken kom oss till stor del
i vårt uppträdande, och samundrigt spelade vi oss in i
Folkets själ, så Thäng kunde inte undvara oss, och inte minst
här Kapt. Standerfeldt, som vakade över oss som en stor far

Och när det godt bra får oss, var han den förste som lyckönskade,
och när det klickade gick vi även mottaga detta, och hade vi
varit ute och musicerat för det var vi rädda. På badorten, Landt-
brukets möte, och inte färglämnade vår stora hundrade års fest som
firades 1899 med en välbegitt tillslutning flera hundra personer
det var en sträng dag för träen, men trots reng- sträcke de
likväl glädjen ut i allas ögon, om det var Gal eller reng
så var bara Träen med var det bra, och det är en stor
glädje att kunna minnas detta, men vid våra offentliga
konserter hade vi en skarp kritiker Red: Karl Brodin
han var även en stor vän av Träen, men han sparade heller
inte på kritik, när det gick bra bekr- vi roade - men när det
inte passade honom, var det även rikt, men det gjorde sitt
hitt, att än mera lade vi oss vinning om att rätta felen.
Så fortgick det till 1909 så kom Storstugan, och med
den kom en värdpunkt, trots musikträen under den höst
den varade uppehåll med musik varje dag för att ställa
sinnena, och då hade Höganäs arbetskrets stark förinnan

157

ACC. N:R M. 9023:15.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

därvidt det område som nu är Falken park, i densamma med-
lade musikören, ett mycket uppassande arbete för underhåll-
ning med musik, det gratis o. det med en ringa penning.
Men det går som det alltid går, ingen blir profet i sitt eget
land, och efter hand som den utvecklades, dog de inte de gam-
la vännerna, utan det skulle vara importerat vara, som tog
god värdskap. Och därmed gick närmast en svår tid tillväxt
men mådet slog inte mot för, det var att laga nya lag,
och så länge vi hade vår gamla Fanki kvar höll han
humöret uppe, jag minns särskilt en gång när vi skulle ut-
föra musik i gluvan, då var han inte den dristige längre -
när vi kom upp därifrån sade han till mig och jag
ej omigen, utan då får Holm ta fatt, många sådana
små episoder inträffade, en gång skulle vi hanterats
i Ängelholm, och just den dagen kom Konung Oscar d. II
på genom resa, så passade Ängelholms stadsfullmäktige
för att uppvakta med musikören vilket vi ville villega
ha, och när tåget rullade in på stationen blästes Marsch

16./

9023:16.

HÖRSTEDTS
FOLKMINNESARKIV

Och Konungen steg ner på berongen o hållade med följande ord
"Kom hit du lille Stabsdrummetare", och i 45 g ~~der~~ begynnig fortsattes
fram över spåren att fullborda hållningen, så utklingades i 4-faldigt
leve. Konungen med smattrande pöjdarer o Kungst-rängen, och Tjuft:
then som salen, och sade till oss, det ser ni pojkar hur högt vi är
värderade, men som jag sagt det finns även svåra stunder för
en musikebrå men trots gnistlingar har den ändå levt, så kom
regimstiftet i Höganäs, och en Dericht: Beskov tog fatt. Då vi då
under alla föregående år alltså haft någon ersättning för den
offentliga musiken under sommaren, föreslog undertrycknad
att till Dericht: begära ett litet anslag, vilket han även beviljades
med 1000 kr om året, även fick^{ti} ett anslag å kommunen på 1000 kr.
och humåret kom upp igen. men så fick^{ti} vi i gengäld utföra
mycket musik gratis på välgjörande ändamål, vilket även tidigare
gjort, när det var något så kom de till mig, och under de 17 år som
jag var kassör, hade jag att svara på att allt skulle vara så vänligt
som möjligt och många var och tacksamhets bevisen jag

17/

M. 9023:17.

OKSALA SVENSKA
FOLKMINNESARKIV

1007

eshällit. Men kåren kom ner i en vågval och det var svårt att lyfta den i
igen. Fårmen kom som ett annat varst och men den fall allt gammalt i musik
Väg, och kåren blev inte så härt antitad som i förra dagar, allt lade
sin skugga över densamma, det är inte glädjande för mig att
skriva detta, men man måste ju beta om, likaväl de märka som
de tjura dagar den upplevt. Här så vår gammle ledare av gick
med Pension förstod jag att det skulle skunda andra tider, den
gammle ledaren var ingen glädje att lämna han hade värt sig
så fast hos mig, att han tog hela kårens själ med sig. Jag
glömmar aldrig den morgon vi uppvaktade Desicht: Beskov - när
han skulle lämna. Hög: och vad han sagt några dagar förut
vid sin afskeds middag - när han sammanlade sina gäster i krog
sig - och sade kom ihåg att dessa våra musikanter gå på sitt
Arbete om dagen, och om kvällen är de villiga att glädja oss.
"vårdesätt detta, Och på morgonen vid afskedet föreslog ett 4 fab.
leve för musikåren icke för 100 år utan 200 år framtiden
och jag vill hoppas att den må leva länge, det är min önskan

18/

M. 9023:18.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

oklär. 1928 firade Kåren sitt 75års Jubelium och vid en vacker kon-
sert såväl för Horn som Orkester åhörades den av 1000 personer, och vid
detta tillfälle hade vi som ledare derigjort Fark: st. Persson. Hans sina
78 år anförde han sin spännig Orkester med en ynglingsschaum - o upp-
läderna. Han var en riktig lyftmat, det blir för långt för mig att skriva.
Om den som med detta gick salen ner, och svårare dagar närmade
sig för den, den nye ledaren var inte vären sin upp-gift han
frödde de gick med brutalitet, men det har visat sig på alla
områden att där harmoni saknas, kan inte något i dett bli
bestående och så var här förhållandet, Kåren miste i afseende
och en vacker dag bröts udden av jag tog till orda om Trärens
traditioner, och därmed var måttet någat, och Orkestern som
legat oss om hjärtat var förstörd, och Holmarna skulle bort
så har det gått en tid av 8 år, och har hjälpt fick lämna Kåren
och bolaget tog sin hand ifrån den, till en viss grad - men
Höganäs saknade sin musikkar, och ville den skulle leva.
Så anslog staden 1500 kr till densamma, och sände bud på oss

19/

M. 9023:19.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Och än en gång, önskade vi att medverka för att rädda resterna av densamma, och i dag har den arbetet sig upp igen, och vill hoppas att den må kunna arbeta i en rätt anda så att vårt gamla Hög: får höra tonerna från densamma under många kommande år. Medlem i Vären denna dag är följande. Ernst Holm, tillhört Vären sedan 1883. H. Gustafsson, W. Holm, W. O. Holm, Eke Svensson, Gödick, S. Holm, Hugo Holm, Ljungberg, F. Svensson, F. Holm, Gunnar Karlsson, Otto Pärsson, Eke Pärsson, Blom. Och som ledare är Musikdirektör Sista Ståndgren Hålsingborg, och hade han efterträtt Fanjunkare Pärsson, hade vären inte mistat sitt förhållande blanda Högans Pöbliken - men som sagt det finns såvät märka, som ljusa städer även för en musikår, den såväl som allting måste lutas, det är den, den blir stark av.

(Ett slutar jag min lilla spistel, och vet inte om det passar, skulle vara flera minnen, får hära från eder, om den blir gadtagen. Vänligen Ernst Holm, adr. Hultabagatan 20
Högans.)